

... . Ἀπὸ τὴν Ποντιακὴ λαογραφία

... . Σ Η Μ Α

Ο.- Χαρές καί συγκινήσεις τοῦ ποντιακοῦ γάμου.- Τὴν ἐμπομπή αὐτὴ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐσταθιάδης. Στὴ λύρα ὁ Γεώργιος Κουσιδης καί ὁ Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης.-

... . τό σῆμα σβήνει

Ο.- Οἱ συγκινήσεις καί οἰδχαρές τοῦ ποντιακοῦ γάμου ἐκφράζονται μέ τρόπο ἀρκετὰ λυρικό στὰ τραγούδια τοῦ ποντιακοῦ λαοῦ. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ξεχωρίζει ἓνα πολὺ συγκινητικό. Ἀναφέρεται στό γάμο τῆς ὀρφανῆς ἀπὸ πατέρα κόρης.

Τ' ὀρφανέσσας τό νυφέπαρμαν. Τὴν στολίζουν τὴν νύφη δυό καί τρεῖς μέρες, μὰ δέν προχωροῦν στὴν στέψη. Ἀπουσιάζει ὁ νεκρὸς πατέρας της καί ἡ ὀρφανὴ νυφοῦλα θλίβεται γιὰ τοῦτο.

Σταματᾷ ὁ γάμος. Στέλνουν εἴδηση στὸν Κάτω Κόσμο καί παραγγέλλουν τὸν νεκρὸ πατέρα νά ρθῇ στὸν Ἐπάνω Κόσμο, στὸν γάμο τῆς κόρης του.

Κι' ὁ κύρις ἀτς παίρνει εἴδησιν κι' ἐλάλεσεν τό Χάρον.

Παλεύει ὁ νεκρὸς πατέρας μέ τὸν Χάροντα πάνω σέ χάλκινο ἀλώνι, ὅπως νικητῆς καί πάλι, ὅπως συνήθως συμβαίνει σέ παρόμοιες περιπτώσεις, ὁ βασιλιάς τοῦ Ἄδου.

Ἀκούσατε τί μένησεν ὁ κύρις ἀτς ἀσὸν Ἄδην

Ἄς τρῶν' καί πίνν' οἱ φίλοι μου καί παραστένν' τὴν κόρη μ'

... . Λ Υ Ρ Α

Καλοὶ μου φίλοι, λέει τό μήνυμα τοῦ νεκροῦ πατέρα, συμπαρασταθεῖτε ἐσεῖς τὴν κόρη μου στὸν Ἐπάνω Κόσμο, στὸν γάμο της. Ἡ παρουσία σας ἴσως τὴν κάνει νά λησμονήσῃ γιὰ λίγο τὴν ἀπουσία μου. Ἡ καλωσύνη σας θά ἀπαλύνῃ τὸν πόνο της.

... . Λ Υ Ρ - Τ Ρ Α Γ

Ο.- Ἀκοῦστε τώρα ἓνα ἄλλο τραγούδι τοῦ ποντιακοῦ γάμου. Ὁ σκοπὸς εἶναι συγκινητικός. Τὰ λόγια στὴν ἀρχὴ χαρούμενα. Στό τέλος ἡ ὁμηρική τοῦ ἀποχωρισμοῦ τῆς νύφης ἀπὸ τοὺς σπιτινοὺς της πολὺ συγκινητική.

... . Λ Υ Ρ Α

Ο.- Σήμερα ἄλλος οὐρανός, σήμερα ἄλλη μέρα
σήμερα στεφανώνεται ἀητέντες τὴν περιστέραν

"Ομως ή ήμέρα δέν εἶναι μονάχα χαρούμενη, εἶναι καί μαύρη, μαύρος καί ὁ οὐρανός, γιατί....

Σήμερα ξεχωρίζονται μάνα καί θεγατέρα.

Καί τά πιό συγκινητικά λόγια....

Ὁσήμερον τό κόρασον δύο καρδιάς ἔχει

τ'έναν ἀφήνει σή κυροῦ καί τ'άλλοπαίρ'καί πάει

Στά δύο ή καρδιά τῆς νύφης. Ἡ μιδή μένει στό πατρικό της σπίτι καί ή ἄλλη μιδή ἀκολουθεῖ τόν ἀγαπημένο της σύντροφο τῆς ζωῆς. Αὐτή εἶναι ή μοῖρα τῶν κοριτσιῶν. *Στά φάγ. Χ. ἐκ. 7. ὁ Γ.*

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Τό ποντιακό τραγούδι τοῦ γάμου "Κοτσαγιέλ'" εἶναι θριαμβευτικό. Τελειώνει ὁ γάμος καί στά ξημερώματα τῆς Κυριακῆς πρὸς τήν Δευτέρα οἱ κοντινοί συγγενεῖς τῆς νύφης "τ'ἀδέλφια τῆ νύφης" θά κάνουν τήν τελευταῖα διασκεδάση. Μαζί μέ τόν λυράρη χορεύοντας τό Κοτσαγιέλ' θά γυρίσουν ὅλο τό χωριό, θά μαζέψουν κότες ἀπό τά συγγενικά σπίτια, γιά νά κάνουν στό σπίτι τοῦ γαμπροῦ τό ἰδιαίτερο τσιμπούσι, πού ὅπως εἶπαμε ἀφορᾷ τά περιωρισμένα αὐτά πρόσωπα. Τό ἔθιμο αὐτό ἐτηρεῖτο σέ πολλές περιοχές τοῦ Πόντου. *Σύμφωνα ὁ Γ.*

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Στό ὑπόλοιπο μέρος τῆς ἐμπομπῆς μας θά ἀφιερῶσμε σινοπούς καί τραγούδια ἐκ μέρους ἀκροατῶν μας σέ πρόσωπα δικά τους, πού βρίσκονται μακριά τους.

Καί ἀρχίζομε μέ τόν Γεώργιο καί Βαλεντίνη Γιαβουχίδου ἀπό τήν Δυτική Γερμανία, πού ἀφιερώνουν ^{τό ἀκόλουθο τραγούδι} σέ ὅλους τοὺς δικούς των στήν Ἑλλάδα καί ἰδιαίτερα στήν γερόντισσα μητέρα τους Σοφία. Ἐπίσης ἀπό τήν Δυτική Γερμανία ἀφιερῶθουν τό ἴδιο τραγούδι στοὺς φίλους καί συγγενεῖς των στήν Ἑλλάδα ὁ Γεώργιος καί ή Δέσποινα Τσιπλίδου, ὁ Μιλτιάδης καί ή Πηνελόπη Φοροῦδου, ^{καί} ὁ Κώστας καί ή Χαρίκλεια Εὐσταθιάδου. *Εὐχαριστῶ στήν Μάρκα καί καίς αἰς τήν ὁ Γ. Κ.*

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Ὃταν οἱ ξενιτεμένοι θυμοῦνται τοὺς δικούς των, θυμοῦνται τήν πατρίδα, νοσταλγοῦν τήν ὥρα τοῦ γυρισμοῦ. Αὐτό εἶναι τό νόημα τῆς συγκινησεως τῶν ἀκροατῶν μας, πού ἐπιθυμοῦν μέσω τῆς ἐμπομπῆς μας νά ἀφιερῶσουν ποντιακά τραγούδια σέ ἀγαπημένα τους πρόσωπα. Τήν ἴδια συγκίνηση αἰσθάνονται καί οἱ ἀκροαταί μας, πού πονοῦν γιά τόν χωρισμό ἀγαπητῶν προσώπων.

Ὁ Ἀριστείδης καί ή Βασιλική Εὐδοκία Γεωργιάδου ἀπό τήν Τσαχοσλοβανία, ὁ Δημήτριος, Ἀβραάμ καί Ἑλένη Ἰωάννιδου ἀπό τήν Πολωνία στέλνουν νοσταλγικούς χαιρετισμούς σέ ὅλους τοὺς δικούς των στήν Ἑλ-

λάδα καί τούς χαρίζουν τό ἐπόμενο τραγούδι. Τό ἴδιον τραγούδι ἀφιερώνουν πάλι ἀπό τήν Γερμανία ὁ Παῦλος καί ἡ Δήμητρα Πετρίδου στήν Ρούλα Κτενίδου, πού διαμένει στήν Γερμανία Λαγκιαδᾶ, ὁ Ἀσλανίδης Δαμιανός ἀπό τό Πρόχωμα Θεσσαλονίκης στόν γαμπρό του Παυλίδη Ἀριστοφάνη στούς Ἄνω Ἀποστόλους Κιλκίς, ὁ Τάκης Σουσαμίδης ἀπό τήν Θεσσαλονίκη σέ ὅλους τούς δικούς του στό Χέρσο καί Δροσῶτο Κιλκίς, ἡ Λίτσα Καλαῦδοπούλου στούς δικούς της πού διαμένουν στό Ὀχυρό Δράμας καί ὁ Εὐανθόπουλος ~~Γεωργίου~~ ^{Θεόδωρος} ἀπό τήν Γερμανία στούς γονεῖς καί τή γυναῖκα του στόν Ἅγιο Λουκά Γιαννιτσῶν. *τραγουδάει ὁ Γρ. εὐχ. γ. δ. Γ.*

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Στόν ἀκόλουθο σκοπό τραγουδᾷ ὁ Ἀνέστης Μπαλτατζίδης. *εὐχ. γ. δ. Γ. Κ.*

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Πρίν κλείσωμε τό πρόγραμμα' μας, φίλοι ἀκροαταί, σᾶς ἀνακοινώνωμε, ὅτι ὁ ποντιακός θίασος Θεσσαλονίκης μεταβαίνει προσεχῶς στήν Ἑλασσῶνα, ὅπου θά δώσῃ ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ ἐκεί ποντιακοῦ συλλόγου ποντιακή θεατρική παράσταση μέ ἔργο τοῦ Στάθη Εὐσταθιάδη. Τήν ἐρχόμενη Τετάρτη τό βράδυ, 9 Φεβρουαρίου, δίδεται στήν ~~Εὐσταθιάδη~~ ^{Εὐσταθιάδη} Μεντιτερρανέ ὁ χορός τῶν Ἱμεραίων. Ἀπόψε ἐξ ἄλλου θά γίνη στήν Ποντιακή Ἑστία Βενιζέλου 20 ἀπό τόν σύλλογο Ποντίων Ρωσοπροσφύγων ~~ἐκ~~ τό κόφιμο τῆς βασιλόπιτας.

. Σ Η Μ Α

Ο.- Κοντά σας καί πάλι τό ἐρχόμεν ο Σάββατο τήν ἴδια ὥρα. Τήν ἐκπομπή αὕτη γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐστ. θιάδης. Στή λύρα ὁ Γιωργος Κουσίδης καί ὁ Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης.

. τό σῆμα σβήνει